

گنجینه سوال رایگان

+ پاسخ تشریحی

یاوران دانش

راه های ارتباطی با ما:

www.Dyavari.com

۰۲۱-۷۶۷۰۳۸۵۸

۰۹۱۲-۳۴ ۹۴ ۱۳۴

- ۱- در تمام گزینه‌ها نام شعرایی آمده است که هم‌قرن هستند، به جز:
 - (۱) باباغانی شیرازی، محتشم کاشانی
 - (۲) صائب تبریزی، بیدل دهلوی
 - (۳) وحشی بافقی، باباغانی شیرازی
 - (۴) محتشم کاشانی، کلیم کاشانی
- ۲- بیت «در رفتن جان از بدن گویند هر نوعی سخن / من خود به چشم خویشتن دیدم که جانم می‌رود» با کدام بیت دارای وزنی یکسان است؟
 - (۱) باران اشکم می‌رود وز ابرم آتش می‌جهد / با پختگان گوی این سخن سوزش نباشد خام را
 - (۲) هین سخن تازه بگو تا دو جهان تازه شود / واردهد از حد جهان، بی‌حد و اندازه شود
 - (۳) من از آن حسن روزافزون که یوسف داشت دانستم / که عشق از پرده‌ی عصمت برون آرد زلیخا را
 - (۴) سایه معشوق اگر افتاد بر عاشق چه شد / ما به او محتاج بودیم او به ما مشتاق بود
- ۳- وزن کدام بیت با بیت زیر همسان است؟

«سحرگه بلبل آواز می‌کرد همی نالید و با گل راز می‌کرد»

 - (۱) دین و دل بردند و قصد جان کنند / الغیث از جور خوبان الغیث
 - (۲) سینه خواهم شرحه شرحه از فراق / تا بگویم شرح درد اشتیاق
 - (۳) سحر بلبل حکایت با صبا کرد / که عشق روی گل با ما چه‌ها کرد
 - (۴) غنچه کمر بسته که ما بنده‌ایم / گل همه تن جان که به تو زنده‌ایم
- ۴- در کدام یک از ابیات زیر استعاره وجود ندارد؟
 - (۱) تا تو را جای شد ای سرو روان در دل من / هیچ کس می‌نپسندم که به جای تو بود
 - (۲) آتش است این بانگ نای و نیست باد / هر که این آتش ندارد نیست باد
 - (۳) گفتا که مرو به غربت و می‌بارید / از نرگس تر به لاله بر، مروارید
 - (۴) سر آن ندارد امشب که برآید آفتابی / چه خیال‌ها گذر کرد و گذر نکرد خوابی
- ۵- در کدام گزینه نوع نثر هر دو کتاب یکسان نیست؟
 - (۱) حبیب السیر و احسن التواریخ
 - (۲) عباس‌نامه و دیباچه عیار دانش
 - (۳) بدایع الوقایع و عالم آرای عباسی
 - (۴) محبوب القلوب و شرف‌نامه بدلیسی
- ۶- وزن کدام بیت با بیت «من دوست می‌دارم جفا کز دست جانان می‌برم / طاقت نمی‌آرم ولی افتان و خیزان می‌روم» یکسان است؟
 - (۱) ترسم در این دل‌های شب از سینه آهی سرزند / برقی ز دل بیرون جهد آتش به جایی در زند
 - (۲) چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشتیبان / چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتیان
 - (۳) خرد رهنمای و خرد دلگشای / خرد دست گیرد به هر دو سرای
 - (۴) درد ما را در جهان درمان مبادا بی‌شما / مرگ بادا بی‌شما و جان مبادا بی‌شما
- ۷- آرایه‌های کدام گزینه در بیت زیر یافت می‌شود؟

«ز کفر زلفت ایمان می‌توان یافت
ز لعل آب حیوان می‌توان یافت»

 - (۱) استعاره - جناس - تشبیه - تلمیح
 - (۲) پارادوکس - تلمیح - تشبیه - استعاره
 - (۳) مجاز - استعاره مکنیه - تضاد - موازنه
 - (۴) تشخیص - تضاد - جناس - مجاز

۸- کدام گزینه مربوط به قرن دهم نیست؟

- (۱) در این قرن حکومت در دست جانشینان تیمور بود.
- (۲) در این قرن تسلط مغولان و تیموریان باعث رشد و شکوفایی ادبیات فارسی شد.
- (۳) شاعران این دوره معتقد بودند که باید به حقیقت‌گویی و واقع‌گرایی بازگردند.
- (۴) شاعران در این دوره به دربار هند روی آوردند.

۹- وزن همهی ابیات یکسان است به جز:

- (۱) ای نفس خرّم باد صبا/ از بر یار آمده‌ای مرحبا
- (۲) یار شدم یار شدم با غم تو یار شدم/ تا که رسیدم بر تو از همه بیزار شدم
- (۳) گشت یکی چشمه ز سنگی جدا/ غلغله زن چهره‌نما تیزپا
- (۴) خوب‌ترین حادثه می‌دانمت/ خوب‌ترین حادثه می‌دانی‌ام؟

۱۰- علائم هجایی کدام گزینه وزن بیت زیر را مشخص می‌کند؟

سعادت به بخشایش داور است/ نه در چنگ و بازوی زورآور است

- (۱) U - - U - - U - - U
- (۲) U - - U - - U - - U
- (۳) - U - - - U - - - U -
- (۴) - - U - - U - - U - -

۱۱- در کدام بیت هیچ‌یک از انواع استعاره وجود ندارد؟

- (۱) از من غبار بس که به دل‌ها نشسته است / بر روی عکس من در آینه بسته است
- (۲) اندیشه‌ای ز تیر کمان شکسته نیست / ز آهم نترسد آن که دلم را شکسته است
- (۳) روشندان فریفته‌ی رنگ و بو نی‌اند / آینه دل به هیچ جمالی نبسته است
- (۴) بر توسن اراده‌ی خود کس سوار نیست / در دست اختیار عنان گسسته است

۱۲- در کدام بیت استعاره‌ی مکنیه دیده می‌شود؟

- (۱) هزار نقش برآرد زمانه و نبود/ یکی چنان که در آینه‌ی تصور ماست
- (۲) آتش است این بانگ نای و نیست باد/ هر که این آتش ندارد نیست باد
- (۳) مرا در خانه سروی هست کاندلر سایه‌ی قدش/ فراغ از سرو بستانی و شمشاد چمن دارم
- (۴) چون که خورشید از میان بر شد/ آسمان پر ز نرگس از سر شد

۱۳- در کدام گزینه اضافهی استعاری وجود دارد؟

- (۱) کس چو حافظ نگشود از رخ اندیشه نقاب/ تا سر زلف سخن را به قلم شانه زدند
- (۲) ای نسیم سحر آرامگه یار کجاست/ منزل آن مه عاشق‌کش عیار کجاست
- (۳) بشکن دل بینوای ما را ای عشق/ این ساز شکسته‌اش خوش‌آهنگ‌تر است
- (۴) ای آبشار نوحه‌گر از بهر چیستی/ چین بر جبین فکنده ز اندوه کیستی

۱۴- تعداد استعاره‌های به کار رفته در کدام بیت بیشتر است؟

- (۱) ماهم از شب سایه‌بان بر آفتاب انداخته است / سروم از ریحان تر بر گل نقاب انداخته است
- (۲) بر کنار لاله‌زار عارضش باد صبا / سنبل سیراب را در پیچ و تاب انداخته است
- (۳) حلقه‌های جعد چین بر چین مه‌فرسای را / یک به یک در حلق جانم چون طناب انداخته است
- (۴) اندو هندوی سیه‌کار کمندانداز را / همچو دزدان بسته و بر آفتاب انداخته است

۱۵- با توجه به بیت زیر، توضیحات کدام گزینه درست است؟

«هین سخن تازه بگو تا دو جهان تازه شود / وارهد از حد جهان، بی حد و اندازه شود»

- (۱) بیت از چهار پایه‌ی آوایی همسان تشکیل شده است.
- (۲) نظم پایه‌های آوایی بیت، بر اساس تکرار نشانه‌ی (- - U -) است.
- (۳) از پایه‌ی آوایی پایانی بیت، یک هجا حذف شده است.
- (۴) پایه‌های آوایی بیت با مصراع: «بخندد همی باغ چون روی دلبر» یکسان است.

۱۶- کدام گزینه درباره‌ی شعر در قرن‌های ۱۰ و ۱۱ نادرست است؟

- (۱) آشنایی با تفکرات و معارف هندوان کم و بیش در تغییر سبک دخیل بود.
- (۲) هم‌زمان با رشد ادبیات در هند، اصفهان نیز که پایتخت و محل اجتماع شعرا و فضلا بود، از دیدگاه ادبی توسعه یافت.
- (۳) وابسته نبودن شعر به دربار و از بین رفتن طبقه‌ی مدیحه‌سرایان درباری باعث بی‌رونق شدن شعر و کاهش مدعیان شعر و شاعری شد.
- (۴) آشنایی ایرانیان با اروپا سبب شد تا شاعران در مراکز تجمعی مثل قهوه‌خانه‌ها به مشاعره، مناظره و نقد آثار یک‌دیگر پردازند.

۱۷- وزن کدام بیت با دیگر ادبیات یکسان نیست؟

- (۱) گر جان عاشق دم زند آتش در این عالم زند / وین عالم بی اصل را چون ذره‌ها بر هم زند
- (۲) سوزد مرا سازد مرا در آتش اندازد مرا / وزن من رها سازد مرا بیگانه از خویشم کند
- (۳) جرمی ندارم بیش از این کز آن وفا دارم تو را / و رقص آزارم کنی هرگز نیازم تو را
- (۴) دریادلان راه سفر در پیش دارند / پا در رکاب راهوار خویش دارند

۱۸- کدام گزینه از عوامل توجه صفویه به شعر و شاعری و هنر نیست؟

- (۱) شاهان صفوی خود به شعر علاقه داشتند و بعضاً شاعر بودند.
- (۲) برخی از پادشاهان صفوی به دلیل مقام شیخی و رهبری طریقت نیاز به مقام فرهنگی داشتند.
- (۳) پادشاهان صفوی با رهبران مذاهب در تماس نزدیک بودند.
- (۴) شاهان صفوی به دلیل وجود رقاباتی مانند امپراطوری عثمانی و روم که به مسائل فرهنگی توجه داشتند، سعی کردند تا به این مسائل توجه کنند.

۱۹- وزن کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- (۱) مرا مادرم نام مرگ تو کرد / زمانه مرا پتک ترگ تو کرد
- (۲) جوانی شمع ره کردم که جویم زندگانی را / نجستم زندگانی را و گم کردم جوانی را
- (۳) کجا بازآید آن مرغی که با من هم‌قفس بودی / گهی فریادخوان گشتی گهم فریادرس بودی
- (۴) دلم جز مهر مہ‌رویان طریقی برنمی‌گیرد / ز هر درمی‌دهم پندش، ولیکن درنمی‌گیرد

۲۰- وزن بیت: «نظر آوردم و بردم که وجودی به تو ماند/ همه اسمند و تو جسمی همه جسمند و تو روحی» با کدام بیت هماهنگ نیست؟

- (۱) ملکا ذکر تو گویم که تو پاکی و خدایی/ نروم جز به همان ره که توام راهنمایی
- (۲) تو حکیمی تو عظیمی تو کریمی تو رحیمی/ تو نمایندهی فضلی تو سزاوار ثنایی
- (۳) همه کس را تن و اندام و جمال است و جوانی/ وین همه لطف ندارد تو مگر سرو روانی
- (۴) سعدیا مرد نکونام نمیرد هرگز/ مرده آن است که نامش به نکویی نبرند

۲۱- وزن واژه‌ی کدام گزینه در برابر آن درست آمده است؟

- (۱) جرمی ندارم بیش از این کز جان وفا دارم تو را: (مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)
- (۲) ز یزدان دان نه از ارکان که کوتاه دیدگی باشد: (مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن)
- (۳) بضاعت نیاوردم الا امید: (فعولن فعولن فعولن فعل)
- (۴) چرا چون لاله خونین دل نباشم: (مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)

۲۲- وزن بیت، «ای به ازل بوده و نابوده ما/ وی به ابد زنده و فرسوده ما» کدام است؟

- (۱) مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن
- (۲) مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن
- (۳) مفتعلن مفتعلن فاعلن
- (۴) مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن

۲۳- وزن کدام بیت با سایر ابیات همخوانی ندارد؟

- (۱) تو حکیمی تو عظیمی تو کریمی تو رحیمی/ تو نمایندهی فضلی تو سزاوار ثنایی
- (۲) نظر آوردم و بردم که وجودی به تو ماند/ همه اسمند و تو جسمی همه جسمند و تو روحی
- (۳) نه من خام طمع عشق تو می‌ورزم و بس/ که چون من سوخته در خیل تو بسیاری هست
- (۴) ملکا ذکر تو گویم که تو پاکی و خدایی/ نروم جز به همان ره که توام راه نمایی

۲۴- علامت‌های هجایی کدام گزینه کاملاً درست است؟

- (۱) چه بلا رفت که خاکستر خاموش شدی (- U U - - U U - - U U - -)
- (۲) آن را که چنین دردی از ای در اندازد (- - - - U - - - - U U - -)
- (۳) گر چه دوریم از بساط قرب همت دور نیست (U - U - - - U - - - - U - - - -)
- (۴) گر آن عیار شهر آشوب روزی حال من پرسد (- - - - U - - - - U - - - -)

«بانک سوال موسسه یاوران دانش»

۲۵- وزن کدام گزینه با بیت زیر یکسان است؟

«چه در گوش گل گفت باد خزان
که انداخت از سر کلاه کیانی؟»

- (۱) بهار آمد و گشت عالم گلستان / خوشا وقت بلبل خوشا وقت بستان
- (۲) چو آخر به دشمن بیاید سپرد / همه رنج‌ها باد باید شمرد
- (۳) خداوندان دانش نیک دانند / که مدهوش خداوندان هوشند
- (۴) با منت کینه و با جمله صفاست / این هم از طالع شوریده ماست

۲۶- وزن کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- (۱) به گیتی هر کجا درد دلی بود / به هم کردند و عشقش نام کردند
- (۲) خداوندا شبم را روز گردان / چو روزم بر جهان پیروز گردان
- (۳) سعادت به بخشایش داور است / نه در چنگ و بازوی زورآور است
- (۴) اگر دانی که دنیا غم نیرزد / به روی دوستان خوش باش و خرم

۲۷- کدام گزینه فاقد وزن مستفعلن است؟

- (۱) امروز خندان آمدی / مفتاح زندان آمدی
- (۲) از سرو گویم با چمن از لاله گویم یا سمن
- (۳) پرسش همچون شکرش کرد گرفتار مرا
- (۴) ای پاک‌تر از جان و جا آخر کجا بودی کجا

۲۸- در کدام بیت استعاره مصرحه یافت نمی‌شود؟

- (۱) ز سینه این دل بی معرفت را می‌کنم بیرون / چرا بیهوده گیرم در بغل مینای خالی را
- (۲) از دل خویش اگر زنگ غرض دور کنی / هر چه زشت است در این آینه زیبا یابی
- (۳) بیار زان می گلرنگ مشک بو جامی / شرار رشک و حسد در دل گلاب انداز
- (۴) گر چه رفتی ز دلم حسرت روی تو نرفت / در این خانه به امید تو باز است هنوز

۲۹- تعداد پایه‌های آوایی در کدام بیت کمتر است؟

- (۱) ما بی تو تا دنیاست دنیایی نداریم / چون سنگ خاموشیم و غوغایی نداریم
- (۲) روزگار است این گه عزت دهد گه خوار دارد / چرخ بازیگر از این بازیچه‌ها بسیار دارد
- (۳) سعادت به بخشایش داور است / نه در چنگ و بازوی زورآور است
- (۴) بشنو این نی چون حکایت می‌کند / از جدایی‌ها شکایت می‌کند

۳۰- در کدام گزینه مجاز به علاقه‌ی شباهت وجود دارد؟

- (۱) برآشفت ایران و برخاست گرد / همی هر کسی کرد ساز نبرد
- (۲) به یاد روی شیرین بیت می‌گفت / چو آتش تیشه می‌زد کوه می‌سفت
- (۳) خروشی برآمد ز دشت و ز شهر / غم آمد جهان را از آن کار بهر
- (۴) با کاروان حله برفتم ز سیستان / با حله‌ای تنیده ز دل بافته ز جان

۳۱- با توجه به گزینه‌ها و نام شعرا کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) خلاق‌المعانی ثانی لقب داشت: کلیم کاشانی
- (۲) او را خداوندگار مضامین تازه‌ی شعری می‌دانند: صائب تبریزی
- (۳) شعر او دارای مضمون‌های پیچیده و استعاره‌های رنگین و سرشار از ابهام است: بیدل دهلوی
- (۴) تکبیت‌های او شاهکارهایی از ذوق و اندیشه است و به صورت ضرب‌المثل به کار می‌رود: کلیم کاشانی

۳۲- عبارت‌های زیر به ترتیب با شاعران کدام گزینه مرتبط هستند؟
(الف) حد واسط سبک دروهی عراقی و سبک هندی است.
(ب) شعرش از نظر دقت، ظرافت و رقت معانی مشهور است.
(ج) ضرب‌المثل‌ها و الفاظ محاوره که زبان غزل این دوره را به افق خیال عامه نزدیک کرده، سخن او را برجسته ساخته است.

(د) او را به سبب سرودن غزل‌های خیال‌انگیز و به کار بردن مضمون‌های بدیع و گاه دور از ذهن می‌شناسیم.
(۱) بابافغانی شیرازی - محتشم کاشانی - بیدل دهلوی - صائب تبریزی
(۲) وحشی بافقی - بابافغانی شیرازی - کلیم کاشانی - بیدل دهلوی
(۳) وحشی بافقی - محتشم کاشانی - کلیم کاشانی - بیدل دهلوی
(۴) صائب تبریزی - محتشم کاشانی - کلیم کاشانی - بیدل دهلوی

۳۳- از بین عبارت‌های زیر چند مورد کاملاً درست است؟
(الف) زبان سبک هندی را باید زبانی واقع‌گرا قلمداد کرد.
(ب) آشنایی با تفکرات و معارف هندوان کم و بیش در تغییر سبک از عراقی به هندی دخیل بود.
(ج) کوشش شاعر سبک هندی مضمون‌یابی و ارائه خیال خاص و معنی برجسته است.
(د) در سبک هندی، روی آوردن افراد کم اطلاع و عامی به شعر، آن را از سلاست و استواری پیشین خود دور ساخت.
(ه) زبان فارسی حتی پس از حاکمیت استعمار انگلیس در هند، زبان رسمی آن دیار بود.
(۱) پنج (۲) چهار (۳) سه (۴) دو

۳۴- نشانه‌ی هجایی کدام گزینه در کمانک مقابل، نادرست آمده است؟
(۱) گر جان عاشق دم زند آتش در این عالم زند: (- - / - - / - - / - -)
(۲) ای نفس خرم باد صبا: (- - / - - / - - / - -)
(۳) سعادت به بخشایش داور است: (- - / - - / - - / - -)
(۴) نظر آوردم و بردم که وجود به تو ماند (- - / - - / - - / - -)

۳۵- کدام گزینه نادرست است؟
(۱) در دوره صفویه از نثر مصنوع در فرمان‌ها و منشآت و دیباچه کتاب‌ها استفاده می‌شد.
(۲) شاعرانی از قبیل صائب نیز که در اشعار قدما تتبع بسیار داشتند، از به کار بردن زمان قدیم پرهیز می‌کردند.
(۳) مکتب وقوع نتیجه چاره‌اندیشی شاعران برای تغییر سبک و رهایی از گرفتاری تقلید و بازتاب طبیعی محیط اجتماعی قرن یازدهم بود.
(۴) حملات پی در پی بیگانگان به ایران مخصوصاً در نواحی مشرق به نابودی کتابخانه‌ها و از بین رفتن آثار کهن منجر شد.

۳۶- کدام گزینه نادرست است؟
(۱) شعر بابافغانی شیرازی از نظر دقت و ظرافت و رقت معانی مشهور است.
(۲) واقع‌گرایی شاخصه‌ی اصلی شعر وحشی بافقی است.
(۳) شعر وحشی بافقی حد واسط سبک عراقی و سبک هندی است.
(۴) محتشم کاشانی در سرودن شعر مذهبی معروف بوده و ترجیح‌بند عاشورایی او زبانزد همگان است.

۳۷- در متن زیر چند غلط از جنبه‌ی تاریخ ادبیات وجود دارد؟

«هر چند شاهان صفوی در ترویج زبان فارسی در ایران نقش بسزایی داشتند، اما کم و بیش به زبان فارسی نیز کتاب نوشته یا شعر گفته‌اند. آن‌ها در رقابت با شاهان عثمانی و هندی، به مسائل فرهنگی توجه نشان می‌دادند. در نتیجه هنرهایی چون قالی‌بافی، سفالگری، شیشه‌سازی، نقاشی، تذهیب و خوشنویسی در دوران صفویه رشد فراوان یافت. بهزاد در دوره‌ی شاه عباس و رضا عباسی در دوره‌ی شاه اسماعیل از مفاخر هنرند.»

(۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۳۸- کلمات مشخص شده در ابیات زیر به ترتیب چه آرایه‌هایی هستند؟

- الف) کی‌ام؟ شکوفه‌ی اشکی که در هوای تو هر شب / ز چشم ناله شکفتم به روی شکوه دویدم
ب) آینه‌ات دانی چرا غماز نیست / ز آن که زنگار از رخس ممتاز نیست
ج) ای ابر بهمنی نه به چشم من اندری / تن زن زمانکی و بیاسای و کم‌گری
۱) تشبیه - تشخیص - استعاره‌ی مصرحه - استعاره‌ی مصرحه
۲) استعاره‌ی مکنیه - تشخیص - مجاز - تشبیه
۳) استعاره‌ی مکنیه - استعاره‌ی مکنیه - استعاره‌ی مصرحه - استعاره‌ی مصرحه
۴) تشبیه - تشخیص - استعاره‌ی مصرحه - تشخیص

۳۹- در کدام گزینه اضافه استعاره دیده نمی‌شود؟

- ۱) آن مرغ که بر کنگره‌ی عرش نشیند / ماییم که طاووس گلستان جنانیم
۲) فغان که پرده ز کار فکند پنجه‌ی عشق / هنوز چهره‌ی معشوق در حجاب آستی
۳) جان به لب داریم و همچون صبح خندانیم ما / دست و تیغ عشق را زخم نمایانیم ما
۴) بیش کمان ابرویش لابه همی کنم، ولی / گوش کشیده است از آن گوش به من نمی‌کند

۴۰- وزن کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) غمش در نهان‌خانه‌ی دل نشیند / به نازی که لیلی به محمل نشیند
۲) مرنجان دلم را که این مرغ وحشی / ز بامی که برخاست مشکل نشیند
۳) بخندد همی باغ چون روی دلبر / ببوید همی خاک چون مشک آذفر
۴) خدایا به خواری مران از درم / که صورت نبندد دری دیگرم